

A Dunaszentmiklós — Süttö környéki terület eocén képződményei

Dr. Gidai László*

(4 ábrával)

I. Bevezetés

A Dunaszentmiklós — Süttöi területtől délkeletre (Héreg, Tarján, Nagycsuhás, Csordakút, Mány, Zsámbék), keletre (Bajna, Dorogi-medence) és délre (Tatabánya) művelésre alkalmas minőségű és népgazdaságilag is jelentős mennyiségű eocén barnakőszéntelepek vannak. Utóbbi területen produktív bauxittelepek is előfordulnak. Bauxitindikáció több helyről ismeretes.

A Gerecse-hegység ÉNy-i részén levő kb. 220 km² nagyságú terület eocén kőszén és bauxit perspektíváival már foglalkoztam (GIDAI L. 1977/b). Ebben a dolgozatban az ÉNy-i Gerecse eocén képződményeinek elterjedési rétegtani, kifejlődési viszonyairól, korrelációs problémáiról szeretnék beszámolni.

II. Kutatástörténeti áttekintés

A Gerecse hegység nyugati részén, a Dunaszentmiklóstól É-ra levő nummuliteszes — operculinás agyagmárga felszíni előfordulását már HOFMANN K. (1884.) jelezte.

SZENTES F. 200 000-es térképe a terület egység három eocén kibúvását ábrázolja. A Tekerés-patak bevágása Dunaszentmiklós mellett: alsóeocén operculinás agyagmárga, középsőeocén sztriatúszos — molluszkás márga kibúvások a Tekerés-patak völgyében és a pataktól nyugatra Dunaszentmiklós és Neszmély között.

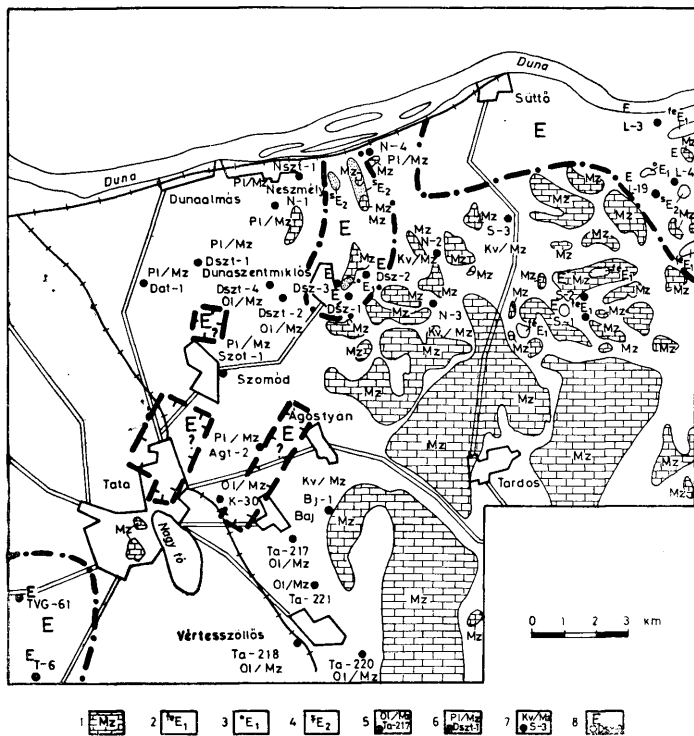
A „Salgó” 1928-ban barnakőszénkutatói céllal két fúrást mélyített (Dszm-1, a Kissomlyó-hegy ÉNy-i lábánál, Dszm-2, az előbbi fúrástól 150 m-re ÉK-re a Tekerés-patak mellett, az erdő szélén). Kőszénkutató szemponyjából mindkét fúrás teljesen meddő volt.

III. A Dunaszentmiklós környéki eocén képződmények

1966-ban az eocén rétegtani viszonyainak megismerése céljából mélyítettük le a Dunaszentmiklós 3. sz. fúrását (1. ábra).

A fúrás összesen 52 m vastagságban harántolta az eocén képződményeket. A kőzettani és biosztratigráfiai sajátságok alapján 3 rétegcsoport elkülönítésére

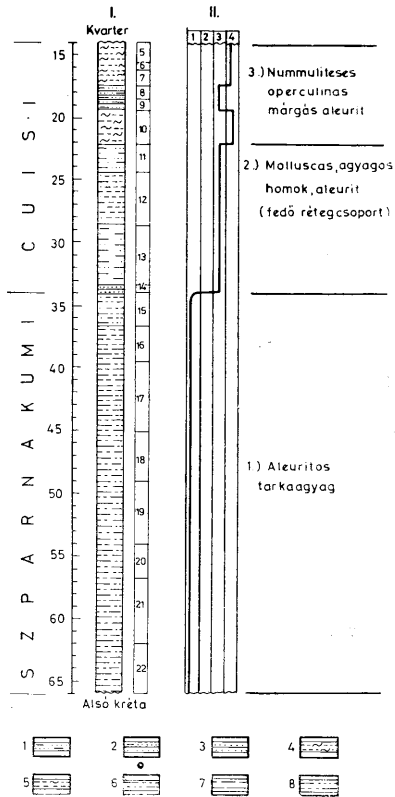
* 1143. Budapest, Népstadion u. 14. MÁFI

1. ábra. Az ÉNY-i Gerece eocén képződményeinek vázlata (SZENTES F. térképének felhasználásával szerkesztette GIDAI L. 1976). J e l m a g y a r á z a t: 1. Mezoosós képződmények a felszínen, 2. Tarka agyag a felszínen, 3. Operculinás agyagmárga a felszínen (2–3. alsóeocén), 4. Sztriatoszos-molluszkás rétegoszopt a felszínen (középsőeocén), 5. Oligocén képződmények alatt mezozoikumba jutott fűrés, 6. Pannóniai képződmények alatt mezozoikumba jutott fűrés, 7. Negyedkori képződmények alatt mezozoikumba jutott fűrés, 8. Eocén képződményeket harántolt fűrés, 9. Az eocén képződmények valószínűsített elterjedési vonala, 10. Szerkezeti süllyedékek, amelyekben eocén képződmények előfordulása feltételezhető

Fig. 1. Esquisse des formations éocènes du NW de la Montagne Gerece (d'après la carte de SZENTES, F. construite par GIDAI, L., 1976.). L é g e n d e: 1. Formations mésozoïques à la surface, 2. Argiles barroïlées à la surface, 3. Marne argilleuse à Operculines à la surface (2 à 3: éocène inférieur), 4. Groupe de couches à striatus et Mollusques à la surface (éocène moyen), 5. Sondage atteignant le Mésozoïque en dessous des formations oligocènes, 6. Sondage atteignant le Mésozoïque en dessous des formations pannoniennes, 7. Sondage atteignant le Mésozoïque en dessous des formations quaternaires, 8. Sondage traversant les formations éocènes, 9. Limite d'extension probable des formations éocènes, 10. Dépressions structurales où on peut présumer la présence des formations éocènes

volt lehetőség (2. ábra). A rétegsor laboratóriumi vizsgálatát a következő kutatók végezték: SÁRKÖZINÉ FARKAS E. (üledékföldtan), VITÁLISNÉ ZILAHY L. (kis Foraminifera), JÁMBORNÉ KNESS M. (nagy Foraminifera) és KESCKEMETINÉ KÖRMENTY A. (Mollusca). Nélkülözhetetlen munkájukat ezúton is köszönjük.

2. ábra. A Dunaszentmiklós 3. fúrás eocén rétegcsora. J e l m a g y a r á n a t: I. Földtani szelvény: 1. Aleuritos, agyagos homok, 2. Meszes, aleuritos homokkő, 3. Meszes homokkő, 4. Márgás aleurit, 5. Márgás, homokos aleurit, 6. Agyagos aleurit, 7. Aleuritos agyag, 8. Homokos, agyagos aleurit; II. Kifejlődés: 1. Szárazföldi, 2. Édesvízi, 3. Csökent-sósvízi, 4. Tengeri

Fig. 2. Succession stratigraphique éocène du sondage Dunaszentmiklós-3. L é g e n d e: I. Profil géologique: 1. Sables argileux aléuritique, 2. Grès calcaire aléuritique, 3. Grès calcaire, 4. Aléurite marneuse, 5. Aléurite marneuse sableuse, 6. Aléurite argileuse, 7. Argile aléuritique, 8. Aléurite sableuse argileuse; II. Faciès: 1. Continental, 2. D'eau douce, 3. Saumâtre, 4. Marin

1. Aleuritós tarkaagyag

34,0—66,0 között, 32,0 m-es vastagságúnak adódott. A rétegek színe uraldoan szürke és sárgásbarna, ezenkívül kármin és lilásvörös (felül) és lila szín (alul) volt észlehető. A laboratóriumi vizsgálatok alapján alsó harmada agyagos aleuritnak, felső kétharmada aleuritós tarkaagyagnak minősült.

A fúrás a közeli dorogi és tatabányai területekről ismert alsóeocén barnakőszéntelegeket nem harántolta. RÁKOSI L. palynológiai vizsgálatai alapján az itteni tarkaagyagösszetletet a dorogi területi alsóeocén barnakőszénösszetlet és fekvője heteropikus fáciesének tekintjük.

2. Molluszkás, agyagos homok, aleurit (fedőrétegcsoport)

A 22,2—34,0 m-ek közötti 11,8 m vastag aleuritós finomszemű homokkőregeket soroluk ebbe a tagozatba. A kőzet összetételére jellemző a homok részarányának ugrásszerű megemelkedése. A rétegcsoport *Foraminifera* faunája igen gyér, néhány *Nummulites* és *Operculina* töredék, valamint *Robulus* és *Cibicides* fajok említhetők. Mollusca faunája már gazdagabb. Kort nem, csupán csökkentsósvízi kifejlődést jelölnek. Uralkodó forma a *Tivellina pseudopetersi* TAEGER. Ezt a rétegcsoportot rétegtanilag azonosnak tartjuk a dorogi, tatabányai területen az alsóeocén barnakőszénösszetlet fedőjében levő csökkentsósvízi kifejlődésű molluszkás képződményekkel.

3. Nummuliteszes-operculinás márgás aleurit

A rétegcsoportot 14,0—22,0 m-ek között, 8 m vastagságban harántolta a fúrás. Uralkodóan márgás aleuritból áll, a 17,4—19,4 m közötti (8. és 9. sz. réteg) szakasz meszes, kőzetlisztes, finomszemű homokkőnek minősül.

Számos benthosz, inkább a rétegek sekélytengeri kifejlődését, mint korát jelző kis Foraminiferát tartalmaz. Elsősorban a *Nummulites*-ek alapján (*N. nitidus*, *N. anomalus*) a rétegcsoportot a dorogi és tatabányai terület operculinás agyagmárgájának alsó részével párhuzamosítjuk és az alsóeocén cuiusi emeletébe soroljuk. A Mollusca fauna fajgazdag, általában vékonyhéjú, kis- és középtermetű. Legnagyobb mennyiségben a *Chlamys multicastrata* LAM., a *Turritella imbricata* var. *granulosa* DESH. és a *Cardium* sp. fordul elő.

Ezt a rétegcsoportot a dorogi, a tatabányai a Pusztavám — oroslányi területek alsóeocén operculinás agyagmárgájával párhuzamosítjuk (3. ábra).

A fúrás középsőeocén képződményeket nem harántolt. A középsőeocén képződményeknek a területen egyetlen feltárás-csoportja ismert: a Tekerés-patak völgye Neszmély és Dunaszentmiklós között tárja fel a dorogi terület középsőeocén sztriatuzos — molluszkás rétegcsoportjával korrelálható képződményeket (GIDAI L. 1976.). Az itt feltárt középsőeocén képződmények gazdag Mollusca faunáját STRAUSS L. dolgozta fel.

Dunaszentmiklóson a „Salgó” 1928-ban szénkutató céljából két fúrás mélyített le.

Mint a 4. ábránkból kitűnik, a régi Salgó fúrások rétegsorai a magfúrással mélyített és részletesen megvizsgált Dunaszentmiklós — 3. sz. fúrás rétegsorával jól párhuzamosíthatók. E két fúrás rétegsora is megerősíti azt a megállapítást, hogy Dunaszentmiklós környékén az alsóeocén barnakőszénképződés idején tarkaagyag felhalmozódás történt.

Véglegesnek vehető, hogy Dunaszentmiklós környékén eocén barnakőszéntelepek nincsenek, további kutatásuk nem indokolható.

A Geofizikai Intézet előzetes mérései csak Dunaszentmiklós határának Ny-i, DNy-i részéig jutottak el. A falutól Ny-ra 1 km-re a mérések kisebb szerkezeti süllyedéket jeleznek, ahol a mezozoós medencealjzat mélysége ± 0 körül van. Feltételezhetjük, hogy e területen megvannak az eocén képződmények, a Dszm-3. sz. fúrásban megismert kifejlődésben: aleuritok tarkaagyag, molluskás agyagos homok, aleurit, operculinás márgás aleurit.

Ettől a szerkezeti depressziótól Ny-ra még ezek a meddő kifejlődésű eocén képződmények is hiányoznak, a pannóniai, illetve oligocén képződmények közlenül települnek a felsőtriász dachsteini mészkőre.

IV. A Süttő környéki eocén képződmények

A Gerecse hegység belsejében előforduló tarkaagyagról és édesvízi mészkőről VIGH Gy. (1925) tett említést. A sztriatúszos rétegcsoport előfordulását jelezte a Szépforrással szemközti területről, a Csonkás mellől és az Alsóvadácstól K-re betorkoló völgyből. Alsóeocén tarkaagyag és édesvízi mészkőelőfordulást jelzett Felsővadácstól K-re.

Süttő község területén három olyan fúrásról tudunk, amelyek a harmadidőszaki fedőképződményeket átharántolva, elérték az alaphegységet. Kettőt a Salgó mélyített még 1919-ben. Egy fúrás 1968-ban került lemélyítésre Bikolpuszta mellett.

Az eocén képződményeket is harántolt „Salgó” fúrások összevont rétegsorai a következők:

A Süttő — 1. (Salgó—204) fúrás összevont rétegsora ALBEL F. leírása alapján

A fúrás helye: D. Süttőn, a Gerecse-hegy alján.

0,00—4,00 m	Humusz, lósz	} Kvarter
4,00—52,30	Homokkő, agyag, alul márga, kavics	
52,30—54,15	Édesvízi mészkő	} Pannóniai
54,15—54,20	Szén	
54,20—60,00	Világosszürke agyag	} Alsóeocén
60,00—76,00	Homok, agyag	
		} Kréta

A Süttő-2. (Salgó-208) sz. fúrás összevont rétegsora ALBEL F. leírása alapján:

A fúrás helye: D. Süttőn, a Papp rét felett.

0,00— 1,80 m	Humusz, agyagos lósz	} Kvarter
1,80— 6,20	Édesvízi mészmárga, mészkő	
6,80—33,40	Szürke márga, homokkő váltakozása	} Alsóeocén
33,40—33,45	Szén	
33,45—41,48	Kavicsos homok	} Kréta

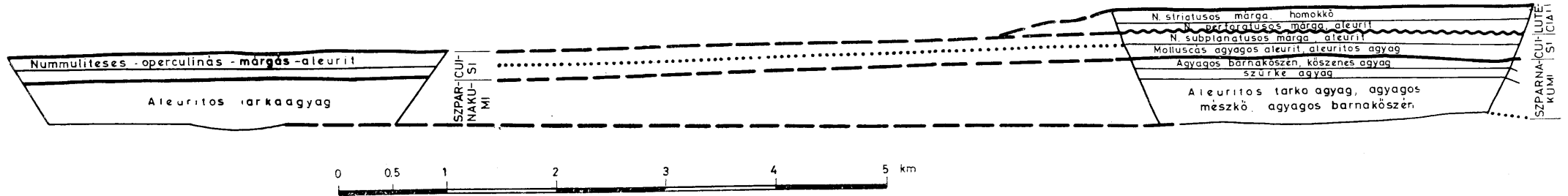
A Süttő-1. és Süttő-2. sz. fúrások által feltárt, az alsóeocén korszakba sorolható édesvízi mészkő, márga, agyag, homokkő és az 5 és 10 cm vastagságú eocén kőszénképződmények a Lábatlan környékén (a Lábatlani Cementgyár mellett, a martonkúti kőbánya, Lábatlan község keleti oldalán a drótkötélpálya alatt) feltártakkal azonos kifejlődésűek. Művelhető barnakőszéntelepek Lábatlan környékén nem ismeretesek és Süttő környékén sem várhatók.

ÉÉNY

DDK

Dunaszentmiklós
(Dszm-3)

Vértestolna
(Vt-9)

ÉÉNY

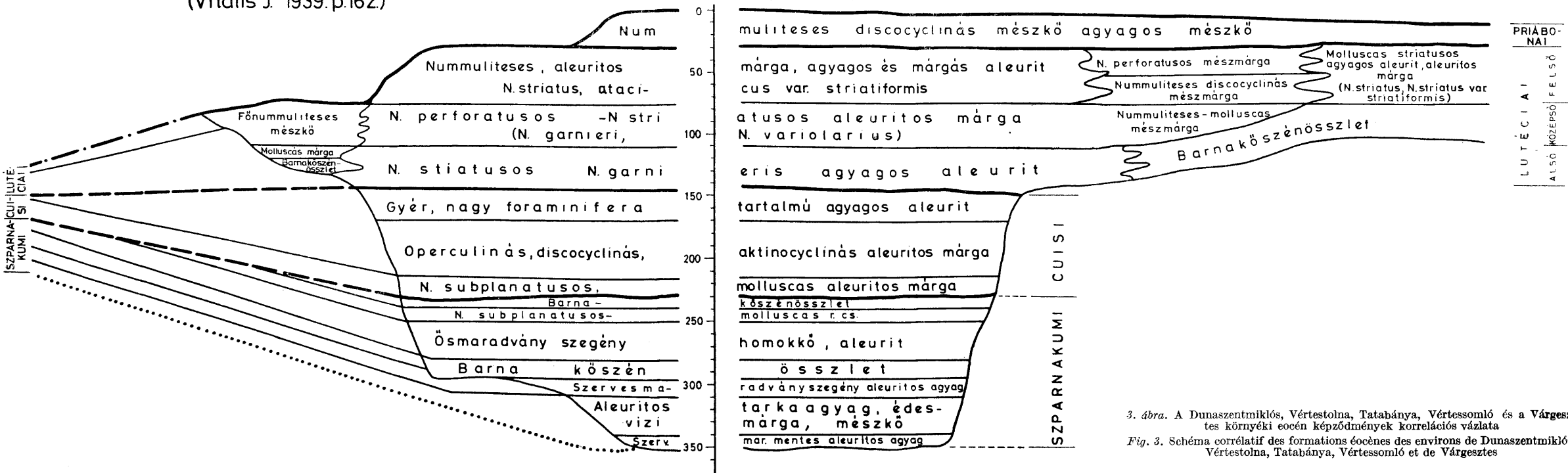
DDK

Nagykeselyű
(Vitalis J. 1939.p.162.)

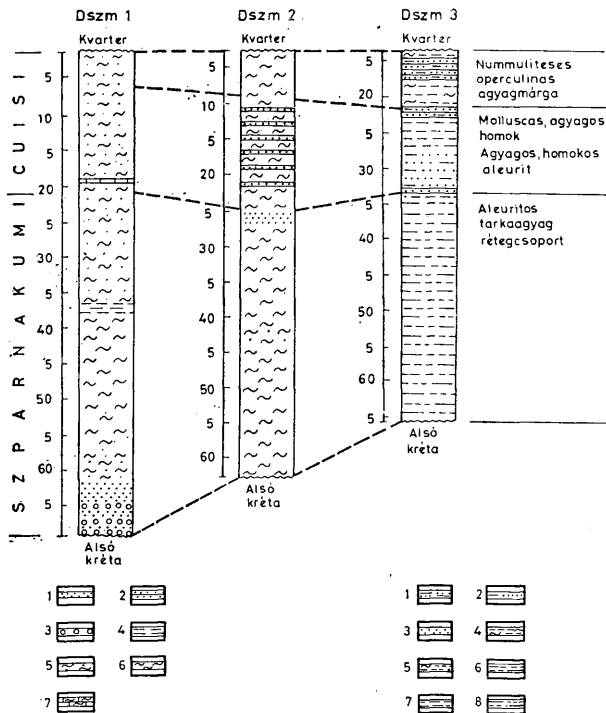
Tatabánya
(Ta-1481)

Vértessomló
(Vs-22)

Várgesztes
(Vg-1)

3. ábra. A Dunaszentmiklós, Vértestolna, Tatabánya, Vértessomló és a Várgesztes környéki eocén képződmények korrelációs vázlatja
Fig. 3. Schéma corrélatif des formations éocènes des environs de Dunaszentmiklós, Vértestolna, Tatabánya, Vértessomló et de Várgesztes

4. ábra. A Dunaszentmiklós 1., 2., és 3. sz. fúrások eocén rétegsorainak vázlata. Jelmagyarázat. Dszm. 1–2. fúrómesterleírás alapján: 1. Homok, 2. Homokkő, 3. Kavics, 4. Agyag, 5. Homokos márga, 6. Márga, 7. Mész márga; Dszm. 3. (laboratóriumi vizsgálatok alapján): 1. Aleuritos agyagos homok, 2. Meszes aleuritos homokkő, 3. Meszes homokkő, 4. Márgás aleurit, 5. Márgás homokos aleurit, 6. Agyagos aleurit, 7. Aleuritos agyag, 8. Homokos agyagos aleurit

Fig. 4. Esquisse des colonnes stratigraphiques éocènes des sondages Dunaszentmiklós 1., 2. et 3. Légende: Dszm. 1–2. (d'après le rapport du maître-sondeur): 1. Sables, 2. Grès, 3. Gravier, 4. Argile, 5. Marne sableuse, 6. Marne, 7. Marne calcaire; Dszm. 3. (d'après les analyses faites au laboratoire): 1. Sables aléuritiques argileux, 2. Grès calcaire aléuritique, 3. Grès calcaire, 4. Aléurite marno-sableuse, 5. Aléurite marno-sableuse, 6. Aléurite argileuse, 7. Argile aléuritique, 8. Aléurite sableuse argileuse

A Süttő-3. sz. fúrás azt jelzi, hogy az eocén képződmények Bikolpuszta környékén is, tehát az Ny-i és az É-i Gerecse túlnyomó részén hiányoznak, valószínűleg utólagos letarolás következtében.

V. A Tatától DNy-ra lévő eocén képződmények

A tatai mezozoós rögcsoport környékén számos mélyfúrás hatolt le az alaphegységig. A tatai felszínen levő rögcsoporttól DNy-i irányban legközelebb csak a T-6. és a TVG-61. sz. fúrások mutattak ki eocén képződményeket, amelyek már a kocsai eocén kifejlődési területéhez tartoznak.

VI. Következtetések

Az eocén képződmények előfordulása az ÉNy-i Gerecsének még a következő területégein valószínűsíthető:

A MÁELGI mérései (SZABADVÁRY L.—NYITRAI T. 1967) Baj községtől ÉNy-ra, ÉNy—DK-i irányú szerkezeti süllyedéket mutattak ki, melynek hossza 1,5—2,0 km, szélessége 0,5—1,0 km. A medencealjzat maximális mélysége — 200 m t. sz. f. m. körül valószínűsíthető. Ez 400—500 m relatív mélységnek felel meg.

Ebben a szerkezeti süllyedésben — amely Vértesszőlős község É-i részére is áthúzódik — eocén képződmények is valószínűsíthetők. A szerkezeti egység 1—2 fúrással való megkutatását javaslom. Szomód községtől északra van egy kisebb szerkezeti árok, ahol — viszonylag kisebb valószínűséggel — feltételezhetjük az eocén képződmények jelenlétét.

A MÁELGI mérései Tata ÉK-i területén kb. 2 km hosszú és 0,5—1,0 km széles szerkezeti süllyedéket mutattak ki. A szerkezeti süllyedés területén a mezozoós aljzat mélysége — 200 m. t. sz. f. m. körül van. Alaphegységet ért fúrás a területen nincs, ezért további geofizikai és fúrásos kutatását indokoltnak tartjuk. A kocsai és Ny-gerecsei eocén területek között levő szerkezeti egységen — viszonylag kisebb valószínűséggel — feltételezhetők az eocén képződmények.

Az 1. ábrán feltüntetett területen a Tata—Dunaalmás vonaltól Ny-ra eső részen eocén képződmények nem valószínűsíthetők. Az eocén képződmények hiánya bizonyítottan vehető Tata város területén, Vértesszőlős, Baj, Szomód területének nagy részén, Dunaszentmiklós és Süttő egy részén, valamint Agostyán, Dunaalmás és Neszmély teljes területén.

A dunaszentmiklósi és a süttői fúrások eocénre vonatkozó adatai és a feltárások alapján valószínűsítjük, hogy a Gerecse területének túlnyomó részén volt eocén üledékképződés. A dorogi és a tatabányai területi alsóeocén fekvő- és barnakőszénösszettel egyidőben a Gerecse hegység ÉNy-i részén — valószínűsítésünk szerint — tarkaagyag rakódott le. A süttői édesvízi mészkőhöz kapcsolódó vékony barnakőszéncsíkok a közeli lábatlani hasonló kifejlődésekkel korrelálhatók (GIDAI L. 1972).

Az utólagos letarolások következtében még ez a meddő kifejlődésű eocén nagy része is lepusztult.

Süttő déli részén a gerecsei mezozoikum legészakibb kibúvási és a Duna között van egy kb 10 km² nagyságú olyan terület, ahonnan nincsen információ az eocén képződmények kifejlődéséről. A lábatlani és a dunaszentmiklósihoz hasonló kifejlődésű eocén képződményeket valószínűsíthetünk ezen a területen is: az alsóeocénben tarkaagyagrétegek keletkeztek. A tarkaagyagösszletben vékony kőszéncsík és kőszénes agyagrétegek valószínűsíthetők.

Összegezeképpen megállapíthatjuk, hogy az ÉNy-i Gerecsében a dorogi és a tatabányai alsóeocén barnakőszénképződéssel egyidőben valószínűleg tarka-agyagfelhalmozódás történt.

Irodalom — Bibliographie

- FÜLÖP J. (1958): A Gerecse-hegység krétaidőszaki képződményei. Geol. Hung. Ser. Geol. 11. pp. 1—124.
- GIDAI L. (1967): Az alsóeocén barnakőszénösszetétel kifejlődési területei a Dorogi-medence Ny-i részén. Évi Jelentés 1965-ről. pp. 243—250.
- GIDAI L. (1971): Az ÉK dunántúli eocén rétegtani kérdései. Földtani Köz. 101. 4. pp. 396—405.
- GIDAI L. (1972): A dorogi terület eocénje. MÁFI Évkönyv LV. k. 1. f. pp. 1—140.
- GIDAI L. (1976): A Várgezes környéki eocén képződmények rétegtani viszonyai és korrelációs lehetőségei. Évi Jel. 1974-ről. pp. 315—337.
- GIDAI L. (1977a): A Héreg—Tarján—Gyermely—Csabdi közötti területen eddig végzett barnakőszén és bauxit-kutatás eredményei. Bányászati és Kohászati Lapok — Bányászat, 110. évf. 2. sz. pp. 119—131.
- GIDAI L. (1977b): Reménybéli eocénkorú kőszén és bauxit előfordulások az ÉNy-i Gerecsében. Bányászati és Kohászati Lapok — Bányászat, 100. évf. 10. sz. pp. 692—700.
- HOFMANN K. (1884): Jelentés 1883. év nyarán a Duna jobb partján Ó-Szöny és Piszke közt foganatosított földtani részletes felvételről. Föld. Köz. XIV. k. 3—4 f. pp. 174—190.
- JÁMBOR A. — KORFÁSNÉ HÓDI M. (1964): Tata környékének pannóniai képződményei. Kézirat
- SZABADYVÁRY L. — NYITRAI T. (1976): Jelentés a Gerecse Ny-i előterében végzett előkészítő mérésekről. Dunántúli Középhegység 1975. 6. köt. MAELGT, kézirat
- SZENTES F. (1968): Magyarországi Magyarország 200 000-es földtani térképsorozatához. L-84.-I. Tatabánya, Budapest, pp. 1—158.
- STRAUSZ L. (1974): Neszményi eocén puhatestűek. Geol. Hung. Ser. Pal. Fasc 33. pp. 1—160.
- VIGH GY. (1925): Földtani jegyzetek a Gerecse-hegységből. Évi Jel. 1920—1923. évről, pp. 60—68.

Les formations éocènes du territoire des environs de Dunaszentmiklós et Süttő

Dr. László Gidai

Au Sud-Est (Héreg, Tarján, Nagygyháza, Csordakút, Mány, Zsámbék), à l'Est (Bajna, Bassin de Dorog) et au Sud (Tatabánya) du territoire de Dunaszentmiklós et Süttő se présentent de gites de lignite éocènes de qualité exploitable et aussi importants du point de vue de l'économie nationale. Au territoire ci-dessus se trouvent aussi de gites de bauxite productifs. Et les indices de bauxite sont connus même à plusieurs endroits.

J'ai traité déjà les perspectives du lignite éocène et de la bauxite (GIDAI, L. 1977b) de ce territoire, étendu sur 22 km² environ, et situé à la partie nord-ouest de la Montagne Gerecse. Dans le présent exposé je vais rendre compte des conditions d'extension, stratigraphiques et faciologiques et des problèmes de corrélation des formations éocènes du Nord-Ouest de la Montagne Gerecse.

Nous trouvons des informations sur les formations éocènes du territoire dans les travaux de HOFMANN, K. et SZENTES, F.

Au but de la reconnaissance de la position stratigraphique de l'Éocène nous avons approfondi, en 1966, le sondage Dunaszentmiklós-3 (Fig. 1.).

Le sondage a traversé sous l'épaisseur de 52 m, en total, les formations éocènes. D'après les particularités lithologiques et biostratigraphiques la distinction de 3 groupes de couches était possible (Fig. 2.).

1. *Agiles bariolées aléuritiques*

Entre 34,0 et 66,0 m elles se présentaient épaisses de 32,0 m. Sur la base des analyses faites au laboratoire le tiers inférieur est qualifié à aléurite argileuse, et les deux tiers supérieurs se montraient comme argiles bariolées aléuritiques.

D'après les études palynologiques faites par RÁKOSI, L. le complexe d'argiles bariolées d'ici est considéré par nous au faciès hétéropique du complexe lignitifère et son mur éocène inférieur du territoire de Dorog.

2. Sables argileux, aléurite à Mollusques (complexe de couches du toit)

Nous rangeons à ce terme les couches de grès aléuritique à grains fins épaisses de 11,8 m et situées entre 22,2 et 34,0 m. L'augmentation de la fraction de sables en saut caractérise la composition de la roche. La faune de Foraminifères du groupe de couches est très pauvre. La faune de Mollusques est déjà plus riche. Mais ils n'indiquent pas l'âge seulement le faciès saumâtre. *Tivellina pseudopetersi* (TAEGER) est la forme dominante. Du point de vue stratigraphique nous corrélons ce groupe de couches aux formations saumâtres à Mollusques du toit du complexe lignitifère éocène inférieur aux territoires de Dorog et Tatabánya.

3. Aléurite marneuse à Nummulites et Operculines

Le sondage a traversé le groupe de couches sous l'épaisseur de 8 m, entre 14,0 et 22,0 m. En prédominance il est composé d'aléurite marneuse, mais l'intervalle entre 17,4 et 19,4 m (couches 8. et 9.) est qualifié à grès calcaire aléuritique à grains fins.

Il comprend de nombreux petits Foraminifères qui indiquent plutôt le faciès de mer peu profonde que son âge. Premièrement d'après les *Nummulites* nous corrélons le groupe de couches à la partie inférieure de la marne argileuse à Operculines des territoires de Dorog et Tatabánya et le rangeons dans l'étage cuisien de l'Éocène inférieur. La faune de Mollusques est riche en espèces, *Chlamys multicaïnata* LAM., *Turritella imbricataria* var. *granulosa* DESH. et *Cardium* sp. s'y présentent le plus fréquemment.

Nous corrélons ce groupe de couches à la marne argileuse à Operculines éocène inférieur des territoires de Tatabánya et de Pusztavám et Oroszlány (Fig. 3.).

A Dunaszentmiklós le Charbonnage de Salgótarján S. A. („Salgó”), en 1928, a fait approfondir deux sondages pour but de recherche de lignite.

Comme il est évident dans la Fig. 4. les colonnes stratigraphiques des anciens sondages de „Salgó” sont bien corrélables à celle du sondage Dunaszentmiklós-3. approfondi en carottage continu et étudié en détails. Les colonnes stratigraphiques de ces deux sondages confirment aussi l'opinion selon laquelle à l'époque de la genèse du lignite éocène inférieur - aux environs de Dunaszentmiklós - c'étaient des argiles bariolées qui ont été accumulées.

On peut estimer définitif ce qu'aux environs de Dunaszentmiklós il n'y a pas de gîtes de lignite éocène inférieur, et on ne peut motiver la suite de leur recherche.

VIGH, GY. (1925) a mentionné la présence des argiles bariolées et du calcaire d'eau douce à l'intérieur de la Montagne Gerecse. Il a indiqué les affleurements du groupe de couches à striatus au territoire situé en face de la source Szépforrás, au lieu-dit Csonkás et dans la vallée débouchante à l'Est du hameau Alsóvadács. Il a indiqué aussi les affleurements des argiles bariolées et du calcaire d'eau douce éocène inférieur à l'Est du hameau Felsővadács.

Aux confins de la commune Sütthő nous connaissons trois sondages qui ont atteint le substratum, en traversant les formations de couverture tertiaires.

Le calcaire d'eau douce, la marne, l'argile, le grès et les laies de lignites épaisses de 5 à 10 cm, rangeables dans l'Éocène inférieur et explorés par les sondages Sütthő-1. et Sütthő-2. présentent les faciès identiques à ceux affleurés aux environs de Lábatlan (près la Cimetière de Lábatlan, carrière de Mártonkút, à la partie orientale de la commune Lábatlan au-dessous du transporteur funiculaire). Aux environs de Lábatlan on ne connaît pas de gîtes de lignite exploitables, et on ne peut les présumer aux environs de Sütthő, non plus.

Le sondage Sütthő-3. indique ce que les formations éocènes manquent à la partie prépondérante de l'Ouest et du Nord de la Montagne Gerecse, probablement à cause de l'érosion ultérieure.

Aux environs du groupe de blocs mésozoïques de Tata des nombreux sondage ont été approfondis jusqu'au substratum. Au SW du groupe de blocs mésozoïques affleurés à Tata seulement les sondages T-6. et TVG-61. ont exploré des formations éocènes en position la plus proche, mais celles-ci appartiennent déjà au territoire faciologique de l'Éocène de Kocs.